

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС

КОМУНІКАТИВНА ЛІНГВІСТИКА /
COMMUNICATIVE LINGUISTICS

Інформація про викладача	
Викладач(-і)	Терещенко Лілія
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Адреса кафедри	вул. Театральна, 21, каб.14
Контактний телефон	0432 (55-04-21); 0963556263
E-mail:	l.tereshchenko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://sun.vtei.com.ua/course/view.php?id=1076
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2024-2025
Анотація курсу	<p>Метою курсу є вивчення природи і форм вербального та невербального спілкування, формування вмій і навичок правильно розуміти та аналізувати явища мовного спілкування, комунікативних норм та девіації, використовувати набуті знання про когнітивні, психологічні, соціальні, гендерні та міжкультурні особливості комунікації у вивченні іноземних мов, перекладі та філологічних дослідженнях.</p> <p>Комунікативна лінгвістика є сучасним мовознавчим курсом, який інтегрує знання з різних галузей лінгвістики, зокрема, когнітивної лінгвістики, дискурсології, соціолінгвістики, паралінгвістики та лінгвопрагматики тощо. Вивчення курсу комунікативної лінгвістики має важливе прикладне значення, оскільки щоденно здобувачі вищої освіти є учасниками різних форм комунікативної діяльності, виступаючи у ній у ролі як суб'єктів, так і об'єктів впливу. У ході вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають змогу поглибити знання про мовленнєву діяльність як таку, особливості комунікації між представниками різних статей, соціальних груп і культур; ознайомитись із різновидами комунікативних стратегій, необхідних для розв'язання професійно значущих завдань; навчитись обирати оптимальні мовні прийоми і засоби вираження власних інтенцій.</p>
Мова викладання	Англійська та українська мови

Результати навчання	<p>Під час вивчення курсу здобувачі навчаться:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити паралелі та встановлювати зв'язки комунікативної лінгвістики з іншими суміжними галузями знань, а також різноманітними мовознавчими курсами; - вільно оперувати категоріальним апаратом курсу (комунікація, мовленнєва діяльність, мовна особистість, інтенція, експліцитні та імпліцитні смисли, комунікативна невдача, табу, комунікативна стратегія, максими кооперативного спілкування тощо); - розуміти паравербальні та невербальні засоби комунікації та їх функції; - аналізувати текст як знакову форму спілкування, що втілює інтенцію автора; - описувати структуру комунікативної ситуації, її складники та учасників; - знаходити оптимальні моделі комунікативної взаємодії; - проводити стратегічне планування та успішне втілення ефективних форм комунікації, зокрема у в міжкультурному контексті; - давати власну оцінку комунікативним явищам і процесам, сучасним тенденціям.
---------------------	--

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття			самостійна робота студентів
Тема 1. Комунікативна лінгвістика як наука	9	2	2	5	В, УД, ПЗ	5
Тема 2. Основи досліджень з комунікативної лінгвістики	9	2	2	5	В, УД, РМГ, ТД	5
Тема 3. Комунікативна ситуація та її складові	9	2	2	5	В, УД, МК	5
Тема 4. Теорія мовленнєвих актів	9	2	2	5	В, ПЗ, Д	5
Тема 5. Комунікативна взаємодія як складова людського буття	9	2	2	5	В, УД, КТ	5
Тема 6. Форми мовного спілкування	9	2	2	5	В, РМГ, Т, МК	5
Тема 7. Риторика мовлення	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 8. Мовленнєвий етикет	9	2	2	5	В, УД, ТД, Т	5
Тема 9. Міжкультурна комунікація	9	2	2	5	В, УД, ЗІМ	5
Тема 10. Стилiстичні	9	2	2	5	В, ПЗ,	5

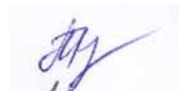
аспекти комунікації					Д	
Тема 11. Когнітивні аспекти комунікації	9	2	2	5	В, ПЗ, КТ	5
Тема 12. Психологічні аспекти комунікації	9	2	2	5	В, УД, РМГ, Т	5
Тема 13. Соціальні аспекти комунікації	9	2	2	5	В, УД, МК	5
Тема 14. Гендерні особливості комунікації	9	2	2	5	В, Д, ЗІМ	5
Тема 15. Теорія мовної особистості	9	2	2	5	В, Т, ТД, Д	5
Тема 16. Дискурс і комунікація	9	2	2	5	В, ПЗ, Д	5
Тема 17. Невербальні форми комунікації	9	2	2	5	В, УД, ЗІМ	5
	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						
Поточний контроль / критерії оцінювання	<p>Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. УД – участь у дискусії – 2 бали. КТ – комп'ютерне тестування – 2 бали. Т – тестування – 1 бал. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. Д – доповідь – 2 бали. ПЗ – письмові завдання – 2 бали. ТД – термінологічний диктант - 1 бал. МК – ментальна карта – 2 бали. ЗІМ – збір ілюстративного матеріалу – 2 бали. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів, а саме: виконання індивідуальних проектів – 8 балів; перегляд документальних фільмів із зазначеної тематики – 7 балів. За бажанням замість однієї із запропонованих вище форм індивідуального завдання здобувач освіти може отримати 15 балів, здобувши загальні та фахові навички у неформальній освіті, зокрема прослухавши курс (на вибір) на Prometheus, Coursera онлайн. Для зарахування балів здобувачу необхідно подати сертифікат про завершення курсу.</p> <p>Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p>					
Основні літературні та інформаційні джерела	<ol style="list-style-type: none"> Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К. : Академія (Альма-матер), 2019. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації. Навчальний посібник. Суми: СДУ, 2017. Медведева С. А., Терещенко Л. Я. Маніпуляція у соціальних мережах: Комунікативний аспект. <i>Актуальні проблеми філології та перекладознавства</i>. 2019. 15. С. 46-51. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації: Підручник. Черкаси: Чабаненко Ю.А., 2018. 350 с. Терещенко Л. Я. Мовна особистість суб'єкта неправдивої комунікації. Дис. к. філол. наук.. Львів, ЛНУ ім. І. Франка. 2013. 					

	<p>6. Терещенко, Л. Я. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни "Комунікативна лінгвістика". Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 54с.</p> <p>7. Терещенко, Л. Я. Комунікативна лінгвістика: завдання до практичних занять. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 84 с.</p> <p>8. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації. К.: Академія (Альма-матер), 2017.</p> <p>9. Ivanytska N., Tereshchenko L. Cross-Culture Pragmatics of the Communicative Strategy of the Company's Self-Presentation in the Genre 'Job Advertisement'. <i>Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка</i>. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 53. Том 1. С. 215-219.</p>
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти у ВТЕІ ДТЕУ Відвідування лекційних та практичних занять здійснюється за розкладом і є обов'язковим. Представлення виконаних завдань щодо самостійної роботи відбувається на практичному занятті з тієї ж теми.
Відпрацювання пропусків занять	<p>Здобувачі освіти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Пропущені заняття відпрацьовуються в системі Moodle через виконання закритих та відкритих тестів та з обов'язковим наданням протоколу відпрацювання та поміткою у Листі відпрацювань. Відпрацювання пропусків може відбуватися в усній формі (відповідно до характеру завдань, зазначених у методичних розробках) під час індивідуально-консультативної роботи з викладачем: щотижня в п'ятницю з 13:00 до 14:00, ауд.№9, к. 2.</p> <p>Здобувач вищої освіти, який з поважних причин був відсутній протягом 30 календарних днів, не допускається до занять і йому оформлюється академічна відпустка.</p> <p>Пропуск занять без поважних причин тривалість 10 днів від початку семестра або 24 навчальні години є підставою до відрахування здобувача вищої освіти.</p>
Допуск до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль – екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.</p> <p>Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання політики академічної доброчесності є обов'язковим. (http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/35.pdf)</p> <p>Здобувачі освіти повинні САМОСТІЙНО виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з</p>

	<p>урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей), уникаючи академічного плагіату, самоплагіату, академічного шахрайства; фабрикації; фальсифікації, списування, обману, хабарництва.</p> <p><u>Під час контрольних заходів порушенням вважається:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); проходження процедур контролю знань підставними особами; списування; повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи. <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:</p> <ul style="list-style-type: none"> оголошення попередження; повторне проходження оцінювання (іспит, тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії; відрахування з інституту. <p>Викладач зобов'язується використовувати чіткі і зрозумілі методи оцінювання, вчасно інформувати та обґрунтовувати отримані бали для об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.</p>
<p>Інші складові політики компонента</p>	<p>Врегулювання конфліктних ситуацій відбувається згідно Положення ВТЕІ про врегулювання конфліктних ситуацій http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/50.pdf</p>

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 01 від 22.01.2024.

Науково-педагогічний працівник

Лілія ТЕРЕЩЕНКО

Завідувач кафедри

Наталя ІВАНИЦЬКА